

Beszélgetés Kastaly Beatrixszal, az Országos Széchényi Könyvtár Restauráló osztályának vezetőjével

Kedves Bea, szeretnék ezen a fórumon is gratulálni ahhoz, hogy az elmúlt évben Szinyei-díjjal tüntetett ki a kulturális kormányzat. A kitüntetésre a munkahelyed terjesztett fel, és ezt a Magyar Könyvtárosok Egyesülete is melegen támogatta. E szakmai elismerés kapcsán szeretnék megkérni arra, hogy beszélj a 3K olvasóinak a pályáról.

– *Hogyan és miért lettél restaurátor?*

– Valójában vegyész–restaurátor vagyok, és mint ilyen, a vegyészeti ismereteimet kamatoztatom a restaurálás területén. Persze restauráltam könyvkötéseket és újságokat a 60-as és 70-es években, amikor nem voltam még osztályvezető. Utána az adminisztratív és vezetői munka, a tanítás és a kutatás vette el az időt a restaurálástól, így nem lett belőlem igazi gyakorlati restaurátor. Ezen kívül ilyen jellegű képzésben sem vettem részt, mivel amikor egyetemeimet végeztem, nem volt még ilyen képzés – ez csak 1974-ben indult a Képzőművészeti Főiskolán.

Hogyan indultam el a pályán? Gyerekkoromtól kezdve és a középiskolában – a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumba jártam – erősen megragadtak a művészetekkel kapcsolatos tárgyak, különösen a kézi művészetek, mint amilyen a rajz, a kézi-munka, illetve az iparművészet különböző ágai. Ugyanerre az időszakra tehető a könyvek iránti szeretet és érdeklődés, ami az olvasmányélményeken keresztül alakult ki bennem, és a könyvre mint tárgyra is vonatkozott. Az érettségi évében mutatta be az osztályban egy könyvkötő mester a szakma jellemzőit, szépségeit. Minthogy családi okok miatt nappali egyetemi továbbtanulásra nem gondolhattam, a könyvkötés tanulása mellett döntöttem. A másfél éves képzés után egy hónapig nyomdában dolgoztam, majd következett az óriási lehetőség, a szerencse. Mi is volt ez?

Az OSZK-ban Tombor Tibor, aki az első magyar nyelvű állományvédelmi munkát írta és 1963 nyaráig a raktári osztály vezetője volt, könyvjavító állomást létesített a könyvraktáron belül, amit az őt követő Óvári Sándor is teljes meggyőződéssel támogatott. Erre a könyvjavító és megelőző állományvédelmi munkára engem alkalmaztak 1963 őszétől. Ez természetesen még a Múzeum körüli épületben volt. Ezzel kaptam az első komoly, önálló munkalehetőséget.

– *Melyek voltak eddigi pályád főbb állomásai, ha a munkahelyek és feladatok szempontjából tekintesz vissza?*

– Kezdjük a szakmai tanulmányokkal. 1973-ig tartott az az időszak, amelyben a formális szakmai felsőfokú képzettsége(ke)t megszereztem. Ez elég összetett képzést jelentett. 1965-től az ELTE Bölcsészkarán magyar–könyvtár szakon tanultam először esti tagozaton, majd levelezőn. Ennek a váltásnak az volt az oka,

hogy Óvári Sándor javaslatára a kémiantanári diploma megszerzéséért is harcba indultam: 1968 és 1973 között egyéni levelező hallgatóként (ami gyakorlatilag a nappali képzésben való, munka melletti részvételt jelentett) végeztem el ezt a szakot az ELTE Természettudományi Karán.

Első szakdolgozatomat 1971-ben írtam „Új módszerek és eljárások az állományvédelemben” címmel. Komoly segítségemre volt az angol és német nyelvű szakirodalom tanulmányozásában és feldolgozásában az a nyelvismeret, amelyet a gimnáziumban szereztem, Vágó György tanár úrnak köszönhetően.

1972–73-ban készítettem el kémiai tárgyú szakdolgozatomat, és 1973-ban védtem meg második diplomámat. Ezt a dolgozatot – amely a szakirodalom áttekintése mellett főleg méréseken és kísérleteken alapult – az újságpapírok savtartalma tárgyában készítettem el. A méréseket és kísérleteket a Papíripari Kutatóintézetben végezhettem. Nagyon érdekes munka volt az 1820-as évektől megjelent hírlapok papírjának vizsgálata, majd az eredmények alapján a következtetések leszűrése és az újságok savtartalmának közömbösítésére szolgáló kezelések hatásának vizsgálata.

Erre az időszakra nagyon szívesen emlékszem vissza. Élvezettel szívtam fel minden új ismeretet, újdonságokkal foglalkozhattam, magam is szemléletet alakíthattam.

1971 kulcsévként számít az életemben. Ekkor szereztem első diplomámat, és ekkor kaptam az első vezetői megbízatásomat is. A Pollack Mihály téri palotában működő hírlapjavító csoport vezetője lettem. Ugyanebben az évben tölthettem ösztöndíjasként egy hónapot Olaszországban. Az idő megoszlott a római Gallo Intézet és a firenzei nemzeti könyvtár között. A Gallo Intézet kutató és a kutatási eredményeket alkalmazó, pergamenre és papírra írt és nyomtatott könyvek restaurálásával foglalkozó nemzetközi hírű szakintézmény, ahol kémiai és biológiai kutatásokat is folytatnak az 1930-as évek közepe óta. Firenzében az 1966-os nagy árvíz utáni helyreállítással foglalkozó 100 fős nemzetközi stáb munkáját kísérhettem figyelemmel. Az „árvízkárosult” kötetek restaurálásával Angliától Ghanáig a világ számos országából érkezett vegyészek és restaurátorok foglalkoztak. Az olaszországi tanulmányút során volt alkalmam megismerni azokat a területeket, ahol a kémiai ismeretek a restaurálásban alkalmazhatók, és néhány kutatási, vizsgálati módszerrel is találkoztam, amelyeket kutató munkámban később fel tudtam használni. Ezért volt nagyon jelentős ez a tanulmányút a jövőbeli szakmai tevékenységem szempontjából.

A szakma nemzetközi kapcsolatrendszer? A hetvenes évek a tapasztalatgyűjtés időszakát jelentették. A nemzetközi szakirodalomban egyre nagyobb teret kapott a papír- és könyvrestaurálás, bel- és külföldi konferenciák is foglalkoztak vele. A szocialista országokban dolgozó kollégákkal csereegyezmények alapján lehetett kapcsolatot építeni, s ezzel éltem is, Leningrádtól és Szófiától Prágán és Belgrádon keresztül Lipcséig. Az OSZK-ban a hetvenes évek elején alakult meg az Állományvédelmi főosztály Óvári Sándor vezetésével. Az ő nevét többször is említettem már: invenciózus vezető, minden új megoldásra fogékony ember. Támogatásával próbáltuk ki a ragasztás helyett a papírontéssel javító technológiát vagy – hogy más példát említsek – kezdeményezésére ekkor próbálkoztunk egy cseh szabadalmon alapuló papírerősítési és tömeges savtalanítási eljárással. Ez utóbbi csak terv maradt, de az anyagot most is sikerrel használjuk különböző restaurálási célokra.

A nyolcvanas–kilencvenes években nagyobb tér nyílt a külföldi tapasztalatszerzésre. Az UNESCO és az Országos Ösztöndíjtanács által meghirdetett tanulmányutak és a külföldi konferenciák jó keretet adtak a nemzetközi kapcsolatrendszer kialakulásához. A számos európai országban, Kanadában és az USA-ban szerzett tapasztalatokat két szintéren igyekeztem átültetni: az OSZK-ban folyó gyakorlati és kutató munkában, valamint a tanfolyami jegyzetek írásánál egyaránt hasznosultak.

A Központi Múzeumi Igazgatóság két évente nemzetközi konferenciákat rendezett, ezeken többször tartottam előadást. Általában különféle papírrestaurálási technikákkal kapcsolatos kutatásaimról számoltam ott be, amelyekhez a méréseket az azóta privatizált Papíripari Kutatóintézetben folytathattam. Ezt az OSZK és a kutatóintézet közötti együttműködési szerződés tette lehetővé, ami gyakorlatilag térítésmentes eszközhasználatot jelentett a számunkra.

A kutatásról annyit: 1978–1990 között dolgozott vegyésztechnikus az osztályon, aki helyett a 90-es évek elején egy papírmérnök–vegyésztechnikus tudunk alkalmazni. 1982 óta az osztály szakképzett gárdájához vegyész mérnök is tartozik. A kutató tevékenység – amit mindig igyekeztünk folytatni – időnként csökkent munkatársak családi kötelezettségeinek előtérbe kerülése miatt. Magam restaurálási célból való kutatással (technikák, technológiák vizsgálatával és minősítésével, új anyagok bevezetés előtti hatásvizsgálatával) foglalkoztam és foglalkozom, és irányítom kollégáim hasonló tevékenységét.

A mai kutatási lehetőségek? A műszerezettségünk szerény, és nincs klimatizált helyiségünk a papírvizsgálathoz. Ahogy említettem már, a Papíripari Kutatóintézetet privatizálták, és nem mindig adták az anyagi források a külső laboratóriumok igénybevételéhez. A kutatási pályázatokat pedig alap kutatásokra vagy piacorientált kutatásokra írják ki – olyan jellegű alkalmazott kutatásokra, amelyeket a nemzeti könyvtár folytat, nem hirdetnek pályázatokat. A Könnyűipari Műszaki Főiskola laboratóriumában azért többször van lehetőségünk dolgozni.

A szervezeti felállás úgy fest, 1973-ban költözött át a csoportom az OSZK Hold utcai műhelyébe, ahol egyesült az akkori Guszev utcából átkerült hírlapköltő csoporttal. A cél a hírlapok állományvédelmének egységes kezelése volt, ugyanis a hungarika hírlapok mikrofilmezésének országos programja is itt valósult meg. Ehhez kellett – és kell ma is – a hírlapokat előzetesen megfelelő állapotba hozni.

1971 és 1978 között csoportvezetői megbizatással dolgoztam. 1978-ban osztályvezető-helyettesi beosztást kaptam, 1979-től osztályvezetővé neveztek ki a Hírlap-állományvédelmi osztályra.

1999 végéig vezettem az OSZK-nak azt az osztályát, amely elsősorban a hírlapok mikrofilmezés előtti javításával foglalkozik, de az OSZK különgyűjteményei számára is végez restaurálást. A hírlapok mikrofilmezés előtti javítása nem igazi restaurálás, hanem előkészítés egy más hordozón való megőrzésre, hiszen restaurálásról akkor beszélhetnénk, ha a fatartalmú papírt – mint hordozóanyagot – restaurálnánk, azaz helyreállítanánk a meggyengült papír erősségét.

2000. január elsejétől az addig általam vezetett osztályból és a korábbi Restauráló Laboratóriumból (a várban) egy osztályt alakítottak a vezetésem alatt (miután a Restauráló Laboratórium osztályvezetője, Beöthyné Kozocsa Ildikó nyugdíjba ment). Az osztály neve „Restauráló osztály”, 22 fős munkatársi gárdával, ahol a vegyész mérnökkel, a papírmérnökkel és a restaurátorokkal dolgozom együtt.

– *Van-e szakmai ars poeticád, vagy – fogalmazzunk egyszerűbben – mi a szakmai meggyőződésed? Melyek voltak eddig a legkedvesebb munkáid?*

– Gyakorlatias beállítottságú ember vagyok, ezért inkább a kedves munkáimról beszélnek. Ilyen volt az időálló (tartós) papír előállításával, amivel a nyolcvanas évek elejétől a szakirodalomra támaszkodva foglalkoztam. A kutatás célja az újságnyomtatáshoz alkalmas vékonyságú, de nem áttetsző és akár több száz évig fennmaradó papír előállítása volt.

A Papíripari Kutatóintézetben és a Diósgyőri Papírgyárban folytak a kísérleti gyártások – igen jó minőségű papírt sikerült előállítani. Üzemszerű, folyamatos gyártására nem került sor, másolásra való alkalmazása sem valósult meg, mindkettő elsősorban anyagi okokból. Szerencsére az utóbbi tíz évben az újságpapírok minősége is javult (a savasságuk csökkent), a mikrofilmes archiválás is jobban elterjedt, és még inkább terjedőben van az elektronikus újság – lehet, hogy nincs is jövője az újságok papíron való megőrzésének?

Háttérinformációként érdemes tudni a nem szakértő olvasónak is, hogy a papíromlás kezdte a XIX. század közepére tehető, amikor rongy helyett fából nyert cellulózt kezdtek használni, majd ehhez facsiszolatot is tettek – az ilyen papír ugyanis nem eléggé rostos anyag többé. A kézi merítésről gépi gyártásra tértek át, ami magával hozta a savas enyvező anyag használatát és ezáltal a savas papír előállítását. A XIX–XX. század fordulóján már látszottak azok a gondok, amelyekkel a könyvtár- és levéltárügy még ma is küzd. Az USA-ban az 1950-es években kezdődtek meg azok a kutatások, amelyek során az 1500 és 1950 között kiadott könyvek anyagát vizsgálták. Megállapították, hogy a papír savasságának növekedésével egyenes arányban csökken a papír erőssége. A kutatók javasolták, hogy a savas enyvezőanyagot helyettesítsék más, semleges anyaggal. A kutatási eredmények alapján a modern időálló papír „receptjében” az a fontos, hogy szintetikus, savmentes enyvezőanyagot és a megfelelő ásványi töltőanyagot használják a papír gyártása során, és ne használjanak facsiszolatot. Szerencsénkre az utóbbi 10–15 évben egyre több papírgyár tér át a nem-savas papírgyártási technológiára.

– *Úgy hallottam, hogy az OSZK-beli munkád mellett tanítasz is. Meséld el, hol és kiket oktatsz, és milyen módszerekkel adod át a tudásodat, a tapasztalataidat?*

– Az OSZK-ban 1964-től működik a restauráló műhely, amely hatását tekintve iskolateremtőnek nevezhető.

Óvári Sándor nevéhez fűződik a könyvrestaurátorok szakképzésének kezdeményezése is. Itt is rátapintott a lényegre, katalizálta a folyamatokat, előrelendített, és mindenben segítette a képzés beindítását. Ez először a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában valósult meg, ahol a könyvműves nappali szak mellett – kezdeményezésünkre – esti tagozaton restaurátorképzést is indítottak 1981-től. A szakelméletet oktató tanári gárdát az OSZK és más közgyűjtemények „állították ki”, a művészettörténet és a rajz oktatását a szakközépiskola biztosította. A szakmai gyakorlati órákat az OSZK két restaurátor műhelyében tartottuk. 1981 őszén két éves képzés indult, könyvrestaurátor szakmai érettségét adó képzési céllal. Azóta folyamatosan végezzük a könyv- és papírrestaurátorok képzését, könyvtárak, levéltárak és múzeumok számára; többen lettek magánrestaurátorok is. A húsz év

során a képzés természetesen sokat változott; kétévesből először két és fél éves, majd 1994-ben hároméves felsőfokú szakképzés lett, és hét éve már teljes mértékben az OSZK-ban folyik. Ennek a kezdeti és jelenlegi szakmai vezetését és szervezését is én végzem. Ez a tanterv és az óratervek összcállításától a tanárok felkérésén keresztül az adminisztrációig valamint a folyamatos bonyolításig és a vizsgák megszervezéséig terjed. A könyv- és papírrestaurálást 1994 óta az OKJ is tartalmazza bejegyzett szakmaként. Ezeken a tanfolyamokon kezdettől fogva tanítom a kémiai alapismereteket, a papír, a ragasztók és a műanyagok anyagismeretét, az anyagok károsodását és vizsgálatát, a kémiai jellegű restaurálási eljárásokat és egyes állományvédelmi ismereteket.

A máig meglévő képzési igényre jellemző, hogy az OSZK-ban – a Könyvtári Intézet égisze alatt – 2001. januárban indult a harmadik hároméves, felsőfokú szakmai képesítést nyújtó tanfolyam 16 új hallgatóval (egyébként 1981 óta ez a kilencedik tanfolyam; az eddig befejeződött nyolc tanfolyamon 141-en szereztek közép- vagy felsőfokú könyv- és papírrestauratori szakképesítést).

1991-ben kezdtük meg „A könyv- és papírrestaurátor tanfolyam jegyzetei” c. sorozat kiadását; a 24 füzetből álló sorozat most már 2. kiadásban jelenik meg (a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával). Ezek egy részét én írtam vagy társszerzőjük vagyok. Valamennyit magam szerkeszttem és a 2. kiadást már formázom is, gyakorlatilag a sokszorosításra való előkészítésig bezárólag az egész munkafolyamatot végigviszem.

A Képzőművészeti Egyetemen 1974 óta folyik tárgyrestaurátor-képzés, amely a közgyűjteményekben dolgozók részére ad munka melletti szakmai továbbtanulási lehetőséget. Az oktatás öt évig tart. Az első három évben egyforma az alapképzés, a szakosodás a 4. évben indul meg.

Sok, eredetileg könyvkötő szakmunkás az OSZK restaurátor tanfolyamának elvégzése után nem áll meg, hanem a Képzőművészeti Egyetemen tanul tovább. Itt is találkozom velük: tanítok a Képzőművészeti Egyetem tárgyrestaurátor szakán is, a papír anyagismeret és anyagvizsgálat, papírrestaurálás és -konzerválás tantárgyakat a III. évfolyamosok általános képzése során.

2000-ben a Nemzeti Kulturális Alapprogram finanszírozott két, a Könyvtári Intézet által könyvtárosoknak szervezett állományvédelmi tanfolyamot; ezek tervét is én készítettem el, és restaurátor kollégáimmal együtt természetesen oktattam is ezeken a tanfolyamokon.

– *A tapasztalataidat az egyesületi életben is kamatoztatod. Milyen keretek között veszel részt egyesületi munkákban?*

– Az MKE-nek és az MTESZ Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesületének vagyok a tagja. Utóbbiban 1980-ban Restaurátor szakosztályt hoztunk létre, és azóta sikeresen működtetjük. Nagyon alkalmas fórumnak bizonyult a különböző területeken működő könyv- és papírrestaurálási szakemberek részére. A szakosztálynak 1985-től 1993-ig elnöke voltam.

– *Mióta vagy tagja az MKE-nek? Milyen programjait részesíted előnyben?*

– Az MKE-be a nyolcvanas évek első felében léptem be. Érdeklődésemhez legközelebb a Társadalomtudományi Szekció tevékenysége áll, ahol az évek során jó előadásokat hallgattam meg vagy más rendezvényein vettem részt.

– *A Társadalomtudományi Szekciónak 1998 óta vezetőségi tagja lettél. Milyen feladataid vannak ebben a minőségben?*

– Az Ellenőrzési Bizottság tagja vagyok, de részt veszek a programkoncepció kialakításában és a rendezvényszervezésben is.

– *Részese, egyik megfogalmazója voltál az NKA és a kormányzati döntéshozók számára 1996-ban íródott, a restaurálási célfeladatok nagyobb arányú állami támogatását sürgető „Szentendrei Ajánlás” -nak. Milyennek látod ma az Ajánlás hatását?*

– A Nemzeti Kulturális Alap egy ezt követő évben 40 millió forintot különített el a háromféle közgyűjteménytípusnál felmerülő állományvédelmi gondok megoldásához. Az Ajánlásnak hatása volt, sikerült felhívni a figyelmet a probléma nagyságrendjére. A későbbiekben a Nemzeti Kulturális Alapprogram a három közgyűjteménytípus szakmai kollégiumán keresztül külön-külön, de kisebb-nagyobb mértékben egyaránt támogatta a könyvtári, levéltári és múzeumi könyv- és papíryanag restaurálását, állományvédelmét és a restaurátorképzést is.

A NKÖM Könyvtári osztálya 1999-ben ad hoc bizottságot hívott életre, amely 15 millió forintot tudott szétosztani restaurálásra egyházi, iskolai és nagy tudományos könyvtárak között – ebből 15 könyvtár részesült. 2000-ben 10 millió forint állt rendelkezésre, itt a munkamódszer az volt, hogy a korábban résztvevő könyvtárak részére meghívásos pályázatot írtak ki. Minden pozitívuma ellenére ez még csak csepp a tengerben. A könyvtári állományvédelemnek ugyanis óriási a pénzigénye, de nem képviseli elég hatékonyan az érdekeit. A levéltárakat évente százmillió nagyságrenddel támogatja a kulturális kormányzat – tanulni kellene tőlük.

– *Az IFLA Állományvédelmi és Restaurálási Szekciójának nemcsak tagja, hanem – szintén – vezetőségi tagja is voltál, hosszú éveken keresztül. Kérlek, oszd meg velünk az emlékeidet, tapasztalataidat erről a valójában nemzetközi elismerés révén végzett munkáról!*

– A Szekció testületi vezetőségének (Standing Committee-jának) tagja voltam már 1991-től, de két évig nem tudtam aktívan részt venni az IFLA munkájában. 1993-ban felkértek és megválasztottak az elnöki tisztségre, amit 1993 és 1997 között, a barcelonai IFLA-konferenciától a koppenhágai konferenciáig töltöttem be. Ezt a megtiszteltetést a nemzetközi ismertséget hozó 1990-es budapesti konferencián és konferenciáért végzett munkám alapozta meg.

Az IFLA konferenciái előtt az SC ülészik. Az SC maximum 20 tagú, kétévenként a fele kicserélődik. Ezzel és így biztosítható a folyamatosság a szekció vezetésében. Az elnök dolga, hogy a szekció programját az éves IFLA-konferenciákra kialakítsa: javaslatot tegyen az Open session és az esetleges workshop témáira (ezt teheti közvélemény-kutatás alapján is), és a titkárral együtt felkéri az előadókat, szervezi az üléseket. Egy négyéves elnöki ciklusban általában sor kerül egy nagyobb szimpózium vagy konferencia rendezésére is, az éves IFLA konferencia előtt vagy után. Ilyen volt az 1995-ben – az isztambuli IFLA-konferencia előtt – rendezett budapesti szimpózium is, amely az „Állományvédelem és restaurálás a 90-es években” címet viselte.

Indíthatnak rövid és hosszú projekteket, ez mindig pénzfüggő is. Az elnökségi időszakom alatt két kiadvány készült: az egyik a katasztrófák megelőzésének és kezelésének tervezéséről, a másik az időálló papírról.

Az SC elnöke és titkára pénzügyi feladatokat is ellát (amivel elsősorban az adminisztratív tevékenységek költségeit fedezik), és részt vesznek a szekciók munkáját összefogó Division-ok tevékenységében is. Ez évente két munkakülésen való aktív részvételt jelentett.

A konkrét, szekcióbeli tevékenységem főként arra irányult, hogy a könyvtárosokat valóban érdeklő kérdésekhez segédanyagokat, irányelveket és előadásokat adjunk az állományvédelmi problémák tudatosítására és megoldásuk előmozdítására.

– *Sok-sok éves IFLÁ-s élmény és tudás birtokában elképzelhetőnek tartod-e, hogy a magyar könyvtáros-társadalom is képes lenne megfelelni egy olyan nagyszágrendű kihívásnak, amit egy cca. 10 napos, 2500–3000 fős szakmai rendezvény-együttes megszervezése és lebonyolítása jelent? Ez igencsak elvi kérdés, hiszen a 2005-ös konferencia rendezési jogát a norvégok elnyerték, és legközelebb 2007-re pályázhatnánk csak.*

– Képesnek tartom erre a magyar könyvtárosokat is. Ha a „laza” kubaiak jól megtudták szervezni, akkor mi sem maradnánk el a megkívánt színvonalról.

A nagy feladatot a szervezés, a helyszín biztosítása és kialakítása, a szállások megszerzése jelenti. Hatalmas logisztikai feladat, amely jó szakmai irányítást, az előkészítésben és a lebonyolításban sok-sok önkéntes lelkes részvételét igényli és feltételezi.

– *Milyen a szakmai közérzeted, milyen a hatása a mindennapjaidra a kapott rangos kitüntetésnek? És – ezzel összefüggésben is – milyennek látod a szakmád társadalmi elismertségét? Mik a közeljövőre szóló és a hosszútávú terveid?*

– A Szinnyei-díj átvétele után sok olyan embertől kaptam gratulációt, akikkel igen régen találkoztam – ez jólesett. A könyvrestaurátorokat eléggé megbecsülik. Nagyra értékeli, hogy érdekes, szép, de romos holmiból újra használhatót tudnak csinálni. Sokoldalú ismereteket feltételeznek róluk.

A terveimről? A könyvtárosság – szerintem – még nem ismerte fel, hogy a könyvvállomány romlását hogyan állíthatná meg. Ezért a könyvtárosgyógyászati Társadalomtudományi Szekciójának 2001-es terveibe illeszkedően restaurálási kisakadémiát szeretnénk megvalósítani, aminek a fő célja egyfajta állományvédelmi szemlélet meghonosítása és az ehhez szükséges ismeretek gyarapítása a könyvtárosok körében. Ez ahhoz is hozzásegítheti őket, hogy hatékonyabban vegyenek részt a különféle pályázatokon.

A NKÖM Könyvtári osztálya stratégiai tervezésbe vont be, ez megtisztelő. Ugyancsak megtisztelő feladatot jelent az, hogy a Műtárgyvédelmi Akkreditációs Szakbizottság elnökévé nevezett ki a nemzeti kulturális örökség minisztere. Ez a bizottság fogja azoknak a továbbképzési tanfolyamoknak a tantervét akkreditálni, amely tanfolyamokat a könyvtárak, levéltárak és múzeumok szakemberei számára állományvédelmi és műtárgyvédelmi témakörökben indítani szeretnének.

Az OSZK-ban 2000 márciusában a főigazgató megalakította az Állományvédelmi Tanácsot, amely a könyvtár állományvédelmi kérdéseinek feltárásával, megoldási javaslatok kidolgozásával foglalkozik. A Tanács tagjaként nagyon érdekes munkát végezhetek; remélem, hogy a tevékenysége sokat fog segíteni az állományvédelmi szemlélet kialakításában és meggyökeresedésében a könyvtár munkatársai körében.

Mindemellett természetesen folytatom a kutató és oktató munkát, a tanulmányok, cikkek írását és előadások tartását.

– *Kedves Bea, köszönöm a beszélgetést, amelyből – megítélésem szerint – egy különösen tevékeny és elkötelezett könyvtáros – vagy inkább a könyvtárért dolgozó vegyész–restaurátor? – igen gazdag és sokszínű pályaképe bontakozott ki. Ez a pálya példa lehet arra, hogy tudással és kitartással (és akik közelről ismerünk, hozzátehetjük: páratlan szerénységgel is) kimagasló teljesítményeket lehet elérni. Sok sikert kívánok a további munkához!*

Haraszi Pálné

MIT ÉR AZ EMBER, HA OLVASÓ?

címmel 2001. április 6–7-én Kaposvárot a Magyar Olvasástársaság, a Kaposvári Egyetem Tanítóképző Főiskolája, a Megyei és Városi Könyvtár, továbbá a Magyar Könyvtárosok Egyesületének több szervezete (Közkönyvtári Egylet, Olvasószolgálati-, Gyermekkönyvtári szekciók, valamint a Könyvtárostánárok Egyesülete) együttesen

szakmai konferenciát szervez

az Olvasás Éve alkalmából, melyre ezúton minden érdeklődőt szeretettel meghívunk.

A program részleteiről:

április 6-án, **pénteken** plenáris ülés országosan ismert előadókkal (*Gereben Ferenc, Jelenits István, Monok István, Pléh Csaba, Szörényi László, Vári Péter*);

szombat délelőtt szekcióülések [egyelőre csak a szekcióvezetőket tüntetjük fel]: Olvasáspedagógia (*Balogh Mihály, Könyvtár (Bartos Éva)*); Irodalomtanítás (*Komáromi Gabriella*); Olvasással és írással a kritikus gondolkodásért (*Tóth Beatrix*); Internet-galaxis (*Tószegi Zsuzsa*).

Délben záró plenáris.

A jelentkezési lapot, melyen a várható költségek már fel vannak tüntetve, le lehet tölteni a Megyei és Városi Könyvtár honlapjáról (www.mvkkvar.hu).

Jelentkezési határidő: 2001. február 15.